

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Cybinka w 2024 r.

I. Wprowadzenie:

Gminny Program Wspierania Rodziny ustanowiony został uchwałą Nr XLIII/216/2022 Rady Miejskiej w Cybince z dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Cybinka na lata 2022-2024.

Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Cybince.

Działania podejmowane w ramach Programu adresowane są do rodzin wychowujących dzieci, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

II. Realizacja Programu w 2024 roku

W roku 2024 w ramach zadań własnych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę sfinansowano między innymi:

1. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, celowych specjalnych w szczególności:

- na dofinansowanie zakupu leków i leczenie dla 14 rodzin na kwotę 7.090,00 zł;
- na dofinansowanie zakupu opału dla 4 rodzin na kwotę 1.200,00 zł;
- na dofinansowanie do remontu domu, który został uszkodzony w skutek pożaru dla 2 rodzin na kwotę 9.000,00 zł;
- na uregulowanie opłat dla 12 rodzin na kwotę 9.433,93 zł
- na dofinansowanie zakupu odzieży dla 1 osoby na kwotę 79,00 zł.
- na dofinansowanie zakupu żywności dla 1 osoby na kwotę 300,00 zł
- na dofinansowanie zakupów środków czystości dla 1 osoby na kwotę 100,00 zł

Ogółem wypłacono zasiłków celowych na kwotę 27.202,93 zł.

2. Dotacja celowa z Sejmiku Województwa Lubuskiego na dofinansowanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku pożaru dla rodzin na kwotę 15.000,00 zł.

3. Dotacja celowa na dofinansowanie zadania własnego na wypłatę **zasiłków okresowych**: z tytułu bezrobocia – 43 rodzin na kwotę 150.562,16 zł, z tytułu długotrwałej choroby – 35 rodzin na kwotę 92.656,63 zł, z tytułu niepełnosprawności – 6 rodzin na kwotę 23.583,73 zł, inne przyczyny – 31 rodzin na kwotę 77.999,08 zł.

Ogółem wypłacono zasiłki okresowe na kwotę 344.801,60 zł dla 97 rodzin.

4. Udzielenie pomocy w formie niepieniężnej: udzielenie schronienia dla 3 osób na kwotę 3.987,00 zł.

5. W ramach zadań własnych udzielono pomocy materialnej w formie :

- **zasiłku stałego** – dla osoby samotnej – 35 osób na kwotę 313.657,94 zł

- **zasiłku stałego** – dla osoby w rodzinie – 6 osób na kwotę 28.652,42 zł

Ogółem wypłaconych zostało zasiłków stałych na kwotę 342.310,36 zł dla 41 rodzin.

6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania związane ze świadczeniem usług opiekuńczych dla osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy ze strony innych osób. W 2024 roku taką formą pomocy objętych zostało 19 osób, a koszt usług opiekuńczych wyniósł 86.706,60 zł.

7. Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością

W roku 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince przystąpił do realizacji programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością" - edycja 2024. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

1. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W ramach programu zatrudnionych było **20** Asystentów Osobistych Osób Niepełnosprawnych. Wsparciem asystentów objętych zostało **25** osób, w tym 1 dziecko, 4 osoby posiadające ustalony umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz 21 osób z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności albo orzeczeniem

traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w trakcie trwania programu jedna osoba zmieniła posiadany stopień niepełnosprawności z umiarkowanego na znaczny)

8. Domy Pomocy Społecznej

W 2024 roku 20- tu niesamodzielnym i wymagającym całodobowej opieki podopiecznych z terenu naszej gminy przebywało w Domach Pomocy Społecznej w: Kostrzynie nad Odrą, Glińsku, Bystrej, Rokitnie, Tursku, Lubsku, Szczawnie, Toporowie, Domu Pomocy Społecznej Nr 2 z filią „Dom w Połowie Drogi” w Gorzowie Wielkopolskim, Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Gorzowie Wielkopolskim, Kożuchowie. Pobyt w Domu Pomocy Społecznej jest odpłatny. Mieszkaniec płaci nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeśli nie może pokryć w pełni wymaganej opłaty, wówczas koszty obciążają kolejno: małżonka oraz zstępnych (dzieci, wnuki) i wstępnych (rodziców).

W dalszej kolejności zastępczo obciążona jest gmina, z której osoba została skierowana do DPS. Koszt pobytu podopiecznych z naszego terenu w Domach Pomocy Społecznej w 2024 r. wyniósł 1.180.100,15 zł.

9. Pomoc w zakresie dożywiania

Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki związane z programem „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc ta ma charakter posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku bądź świadczenia rzeczowego. W 2024 roku objęto pomocą: dożywianie w formie posiłków: dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych, średnich, oraz dorosłe osoby bezdomne – 42 rodzin na kwotę 80.748,00 zł, zasiłek celowy – 116 rodzin na kwotę 399.400 zł oraz dożywianie w formie świadczenia rzeczowego 24 rodzin – na kwotę 69.852,00 zł.

10. Korpus Wspieraj Seniora

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince realizował program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Celem ww. programu było wsparcie finansowe gmin w zakresie zapewnienia usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane

w programie obszary oraz realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Realizacja programu swoim zakresem obejmowała drugi moduł, którego celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”.

W ramach ww. programu **14** osób skorzystało z pomocy w formie opaski życia.

11. Opieka wytchnieniowa

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince w 2024 r. realizował program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. "Opieka wytchnieniowa" - edycja 2024.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, z późn. zm.) – poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Z całodobowej opieki skorzystał jeden uczestnik Programu, oraz jeden uczestnik objęty był opieką dzienną.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach powyższego programu na podstawie umowy zlecenia zatrudniał jedną osobę świadczącą usługi opieki wytchnieniowej.

12. Klub Senior +

Klub Seniora w Cybince został utworzony w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Zgodnie z założeniami ww. programu Klub „Senior+” działa w oparciu o ustawę z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Klub „Senior+” w Cybince jest klubem samopomocy będącym ośrodkiem wsparcia. Działalność

Klubu ma na celu zapewnienie aktywnego spędzenia wolnego czasu oraz rozwijania zainteresowań uczestników. Z oferty Klubu „Senior+” w 2024 r. skorzystały 204 osoby.

13. Refundacja podatku VAT

Na podstawie ustawy o szczególnej ochronie odbiorców paliw gazowych w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku gazu, osoby ogrzewające domy i mieszkania gazem uzyskały zwrot podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince wypłacił odbiorcom paliw gazowych refundację podatku VAT na kwotę 6.263,63 zł (9 wniosków).

14. Dodatki mieszkaniowe - bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Służy on wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Mogą z niego skorzystać członkowie gospodarstwa domowego: jedno- lub wieloosobowego, którzy spełniają określone kryteria dochodowe. Bon energetyczny w roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince wypłacił 266 świadczeń na kwotę 102 889,15 zł.

15. Usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W związku z powodzią, która miała miejsce we wrześniu 2024 r. na terenie Gminy Cybinka,

w ramach dotacji celowej przyznano:

- zasiłek powodziowy w wysokości 2.000,00 zł z przeznaczeniem na zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych dla 9 rodzin na kwotę 18.000,00 zł;
- pomoc w wysokości 1.000,00 zł w celu pokrycia kosztów zużycia energii elektrycznej lub paliwa niezbędnych do osuszenia pomieszczeń zajmowanych przez rodziny poszkodowane w wyniku powodzi dla 4 rodzin na kwotę 4.000,00 zł;
- zasiłek celowy w wysokości 8.000,00 zł z przeznaczeniem na pomoc doraźną w celu pokrycia wydatku powstałego w wyniku klęski żywiołowej dla 1 rodziny na kwotę 8.000,00 zł;
- zasiłek celowy (pomoc remontowo-budowlana) z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów związanych z remontem budynku mieszkalnego dla 4 rodziny na kwotę 46.000,00 zł;

- zasiłek celowy (pomoc remontowo-budowlana) z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów związanych z remontem budynku gospodarczego dla 1 rodziny na kwotę 5.250,00 zł.

Ogółem wydatki poniesione na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęski żywiołowej wyniosły 81.250,00 zł.

16. Dodatek osłonowy miał na celu zapewnienie wsparcia dla grupy polskich gospodarstw domowych, w tym gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części kosztów energii i gazu oraz w pokryciu powiązanych z nimi rosnących cen żywności dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. W roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince dla 229 rodzin wypłacił dodatki osłonowe na kwotę 93.144,38 zł.

17. Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod Słońcem” w Bieganowie

Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod Słońcem” w Bieganowie jest jednostką budżetową Gminy realizującą zadania z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej i ustawie o ochronie zdrowia psychicznego. Środowiskowy Dom Samopomocy „Pod Słońcem” w Bieganowie w 2024 r. był ośrodkiem wsparcia dla **40** osób z zaburzeniami psychicznymi. Dom jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu i obejmuje wsparciem osoby upośledzone umysłowo oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

18. Zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince w 2023 r. wypłacił **świadczenia rodzinne na kwotę 2.739.630,81 zł**, w tym:

1) 1499 zasiłków rodzinnych na kwotę 180.210,00 zł

2) 980 dodatki do zasiłków rodzinnych na kwotę 105.185,00 zł, w tym z tytułu:

- urodzenia dziecka – 6 dodatków

- samotnego wychowania dziecka – 70 dodatków

- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 173 dodatki

- rozpoczęcia roku szkolnego – 102 dodatków

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 287 dodatków

- wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej – 342 dodatków

3) 2008 zasiłki pielęgnacyjne na kwotę 433.406,72 zł

4) 645 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 1.938.828,00 zł

5) 12 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka na kwotę 12.000,00 zł,

6) 65 świadczeń rodzicielskich na kwotę 60.261,60 zł.

7) ponadto wypłacono świadczenia rodzinne należne w sytuacji przekroczenia kryterium dochodowego „złotówka za złotówkę” na kwotę 5.739,49 zł.

8) Jednorazowe świadczenie pieniężne „Za życiem” – 4.000,00 zł – 1.

Dla 16 osób uprawnionych zostały wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego w wysokości 68.500,00 zł, ogółem wypłacono 143 świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

19. Świadczenia wychowawcze

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince wypłacił 12 świadczeń wychowawczych (500+) na kwotę 6.000,00 zł.

20. Karty Dużej Rodziny- w okresie od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince wydał **72** karty dla rodzin z terenu gminy Cybinka.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny. Dochód rodziny nie stanowi kryterium przyznania karty.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince z upoważnienia Burmistrza Cybinki wydaje bezpłatnie na wniosek członka rodziny wielodzietnej Kartę Dużej Rodziny (dokument identyfikujący członków rodziny wielodzietnych), która uprawnia do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne.

Program ma zasięg ogólnokrajowy, a jego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, zarówno przez właściwych ministrów, jak i przez inne podmioty, w tym niepubliczne.

21. Ukraina – świadczenia rodzinne

Dla obywateli Ukrainy, przebywających w Polsce w związku z konfliktem zbrojnym, wypłacono 36 zasiłków rodzinnych na kwotę 4.116,00 zł oraz 14 dodatków do zasiłku rodzinnego na kwotę 1.340,00 zł, w tym:

- 12 dodatków z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej na kwotę 1.140,00 zł,
- 2 dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 200,00 zł

22. Asystent Rodziny

Zgodnie z art. 8 ust.1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych

w roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince zapewnił wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnianiu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;

Ośrodek Pomocy Społecznej w Cybince w 2024 r. w celu wsparcia rodzin prowadził działania w formie: **zatrudnienia 2 asystentów rodziny**. Pracą asystentów objętych było 20 rodzin z terenu naszej gminy (w tym 51 dzieci)

23. Prowadzenia Placówki Wsparcia Dziennego „Promyk”, która od dnia 01.01.2013 r. funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Cybince. PWD „Promyk” działa w formie opiekuńczej i organizuje zajęcia dla 15 dzieci. Do zadań Placówki należy między innymi: pomoc dziecku w kryzysach szkolnych, rodzinnych (działania profilaktyczne dla dzieci z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową), rówieśniczych i osobistych, wsparcie w rozwoju zainteresowań jak również wpajanie pozytywnych elementów zachowań. Placówka prowadzi również zajęcia w czasie wakacji i ferii zimowych na terenie Gminy.

W ramach współpracy międzyinstytucjonalnej i konieczności opracowania kompleksowego planu pomocy rodzinie w Placówce odbywają się co najmniej raz na pół roku posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji wychowanka,

w których udział biorą przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Szkół w Cybince, Sądu oraz innych instytucji, które mają wiedzę na temat funkcjonowania rodziny. Podczas posiedzeń zespołu diagnozuje się sytuację rodzin wychowanków Placówki i problemy w nich występujące w celu podjęcia wspólnych działań na rzecz zmiany zaistniałej sytuacji.

24. Zarządzeniem Burmistrza Cybinki Nr 87/2023 z dnia 9 października 2023 r. został powołany zespół interdyscyplinarny. W skład zespołu wchodzi pracownicy następujących instytucji:

- Ośrodka Pomocy Społecznej w Cybince;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cybince;
- Kurator Sądowy;
- NZOZ „ATIS” w Cybince;
- Posterunku Policji w Cybince;
- Zespołu Szkół w Cybince;
- Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Białkowie;
- Cybińskiego Stowarzyszenia Rozwoju PRO-EKO w Cybince,
- Środowiskowego Domu Samopomocy „Pod Słońcem” w Bieganowie.

Zespół Interdyscyplinarny prowadzi działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:

- diagnozę problemu przemocy w rodzinie;
- prowadzenie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

W 2024 r. Zespół Interdyscyplinarny zwołał 7 posiedzeń członków. Powołano 5 grup diagnostyczno-pomocowych do rozwiązania problemu przemocy domowej

w indywidualnych przypadkach. Liczba procedur Niebieskiej Karty wg stanu na koniec 2024 r. przedstawiała się następująco:

- zakończono ogółem 3 procedury – sprawców skierowano do programu korekcyjno-
edukacyjnego,

- kontynuowane są 4 procedury.

W 2024 r. wszczęto 4 procedury „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza A i C. Średni czas realizacji procedury wynosił 0,5 roku.

Od 2013 r. w strukturach OPS w Cybince znajduje się Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień. Do końca 2024 r. do ww. Punktu nie zgłosiła się żadna osoba dotknięta przemocą domową, ale skorzystały osoby z problemem uzależnienia. Formą pomocy i wsparcia ze strony Punktu są spotkania indywidualne, a także porady telefoniczne, których celem jest m.in.:

- 3) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych, kierowanie do specjalistycznego leczenia,
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 5) udzielanie informacji na temat dostępnych miejsc i poszczególnych kompetencji służb i instytucji, które mogą włączyć się w system pomocy dla rodzin,
- 6) udzielanie wsparcia w innych trudnościach życiowych osób.

Pracownicy socjalni OPS w Cybince podejmują działania m. in. w zakresie:

2. prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami dotkniętymi przemocą, w tym cykliczne wizyty w środowisku,
3. udzielanie poradnictwa i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową,
4. współpraca m. in. z kuratorami sądowymi, Policją, szkołą, GKRPA, służbą zdrowia,
5. udzielanie informacji dotyczących bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodków wsparcia, i współpraca w tym zakresie z PCPR w Słubicach,
6. udzielanie informacji w zakresie pomocy medycznej, i współpraca z pracownikami służby zdrowia,
7. informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń z OPS,
8. wskazanie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej,

9. skierowanie dziecka do placówki wsparcia dziennego,
10. powiadomienie sądu rodzinnego o sytuacji dzieci,
11. skierowanie do udziału w grupach wsparcia (terapeutycznych, samopomocowych) dla uzależnionych i współuzależnionych,
12. udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych,
13. prowadzenie profilaktyki społecznej w zakresie przemocy poprzez podnoszenia wrażliwości społecznej wobec przemocy, podnoszenie kompetencji w radzeniu sobie z przemocą, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat przemocy domowej, itp. działania.

Osoby pracujące bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i osobami stosującymi przemoc domową, skorzystały dwukrotnie ze wsparcia w postaci superwizji. W spotkaniach superwizyjnych uczestniczyło łącznie 6 pracowników OPS.